

Terje Halvorsen
8640 HEMNESBERGET
Mob. 40401764

Dato 02.09.2016

Kirkerådet
Boks 799 Sentrum
0106 OSLO

HØRINGSUTTALELSE OM VIGSELSLITURGI OG FORBØNNSLITURGI FOR LIKEKJØNNEDE OG ULIKEKJØNNEDE PAR.

Til spørsmål 4 og 5

a) Man bør ikke bruke uttrykket "...stadfester Gud dette fellesskapet med sin velsignelse."

Begrunnelse:

- i. Hvis man skal erklære liturgisk at Gud utfører en handling, som f. eks. å stadfeste noe, må man ha et konkret skriftbelegg for det. Ellers blir det bare et uttrykk for menneskelig vurdering. Den er som kjent ulik, og da misbruker man Guds navn til et instrument for egne meninger.
Annerledes formulert: Vi vet utifra konkrete skriftord at Gud stadfester og velsigner fellesskapet mellom mann og kvinne, jfr. 1. Mos. 1,27-28a og Matt 19,4-6 slik de hittil har vært brukt som "fundamentalord". Men vi har ikke noe konkret skriftord hvor Gud lærer oss at han stadfester og velsigner et ekteskapeleg samliv mellom likekjønnede.
Dette argumentet handler altså om mangel på teologisk selvkritikk og teologisk erkjennelsesteori. Dessuten om respekt for Guds frihet, selvstendighet og annerledeshet.
- ii. Bruk av denne formuleringen vil av mange både lekfolk og prester - samt av andre kirkesamfunn i "oikumene" derfor bli oppfattet som "løgnutsagn" ikke om ekteskapet, men om Gud selv. Det vil gjelde uansett om man selv slipper å bruke denne liturgien. Selv prester som kan være tilhenger av likekjønnet vigsel, vil kunne føle seg sterkt beklemmt over dette. En liturgi er en liturgi og skal representere kirkens bekjennelsesutsagn, primært om Gud og sekundært om menneskelige forhold.

For meg synes det uforståelig at ikke alle ser hvilken eskalering av bitterhet og faktisk kirkesplittelse dette vil medføre.

b) Liturgiforslaget har valgt å stryke de to tidligere "fundamentalordene" (1. Mos. 1,27-28a og Matt 19,4-6) fra innledningen. Dette er lett forståelig, fordi man ellers får uoverstigelige vanskeligheter med en samkjønnet vigsel og en samkjønnet ekteskapsforståelse. Samtidig er dette også en umulig vei å gå. Man kan aldri se en tekst - bibeltekst eller liturgisk tekst, lovtekst eller avisartikkel - isolert i forhold til sin kontekst. Det er elementær hermeneutisk erkjennelse. Men i konteksten inngår i høy grad hva som har vært sagt før. Hva skjer når man **stryker** en setning som "Guds ord vitner...at (ekteskapet) er hellig og ukrenkelig." **I kontekst** innebærer det at man erklærer at Gud **ikke** har sagt noe om dette i sitt ord, og at ekteskapet **ikke** er hellig og ukrenkelig. Mener man da virkelig at samkjønnet ekteskap ikke er hellig og ukrenkelig, og at Gud ikke har noen mening om den saken? (Og- hvordan kan man da i neste åndedrett si at Gud stadfester dette?)

Men verre: Hva skjer når man **stryker** et tidligere **markert fundamentalord** av Jesus selv der han (om mannen og kvinnen!) underviser eksplisitt om at de to er sammenføydd ikke av lovverket (noe

som gir seg underforstått siden konteksten er diskusjonen mellom lovtolkningstradisjoner!) , - men av Gud selv, og at mann og kone **derfor** ikke skal adskilles.

Det vil nok være mange som i likhet med meg forstår dette **i kontekst** slik at Jesus Kristus blir "sensurert". Ved ettertanke må dette bli et alvorlig tankekors også for prester som i utgangspunktet ønsker samkjønnet vigsel velkommen: Hva er en kirke som setter munnkurv på Jesus når ordene ikke passer til teologien?

Det er svært vanskelig å se for seg hvordan den andre delen av kirken skal kunne leve videre med dette - for poenget er jo at dette skal være ikke "noens" liturgi, men **Den norske Kirkes** liturgi.

c) **Den eneste måten man kan unngå en forverring av splittelsen, er antagelig ved å holde Guds navn i sin helhet utenfor. Da holder man splittelsen begrenset til ekteskaps spørsmålet, og unngår å aksentuere spørsmålet om kirkens lojalitet eller eventuelle "selvtekt" mot Jesus Kristus og Faderen og Helligåndens formidlede ord.**

Her har jo bispemøtet gått foran ved å skrive at det er ekteskapsloven "som kirken må forholde seg til og akseptere" (høringsdokumentert s. 9) .

d) Det følgende er **IKKE** ironisk ment, men som et forslag til noe som kanskje kan bevare et visst samhold i kirken.

FORSLAG:

Kjære NN og MM

Dere har kommet hit for å inngå ekteskap og bekrefte deres innbyrdes kjærlighet.

Å leve sammen som ektefeller er å leve i tillit og kjærlighet, dele gleder og sorger, og trofast stå ved hverandres side livet ut.

--- det øvrige av skriftlesninger kan nok stå som det står ----

Til spørsmål 7 (ekteskapsinngåelsen)

For den delen av kirken som ikke er for samkjønnet vigsel, vil det bli oppfattet som mer eller mindre bespottelig å eksplisitt ta Gud til vitne på ekteskapsinngåelsen.

For å unngå å eskalere splittelsen, burde man holde også dette i nøytrale former. Jeg foreslår (og fortsatt ikke ironisk ment) isteden noe slikt som dette:

L: Stig nå fram, så vi kan høre deres løfter til hverandre og be for dere.

(Deretter :)

I disse vitners nærvær spør jeg deg, NN osv

avsluttet med:

I disse vitners og denne forsamlings nærvær har dere nå lovet hverandre at dere vil leve sammen i ekteskaposv ...

Tilsvarende for alternativ B.

Til punkt 8:

Punktene 8-13 bør kunne stå som de står, for alle trenger forbønn, og alle trenger velsignelse.

Avsluttende bemerkning:

Det kan se diskriminerende ut å gjøre ekteskapsritualet så "dennesidig" og holde Guds navn og person utenfor i de konstituerende leddene. Men da vil jeg henlede oppmerksomheten på at dette er

en liturgi for både ulikekjønnede og likekjønnede vigsler. Så det blir ganske symmetrisk. Og mange vil ønske å bruke nettopp den fellesliturgien fordi den er "lik" og ikke "diskriminerende". Derimot tenker jeg at tilbakeholdenheten med Guds navn og person er den ufrakommelige og bitre frukt av den teologiske splittelsen som foreligger, og det minste av flere onder.

Mitt håp er at en lengsel etter å bringe Guds navn fulltonende inn i liturgien igjen kan lede til fornyede teologiske samtaler på vei til sann enhet. Når selv lutheranere og katolikker kan anerkjenne hverandres egentlige rettferdiggjørelseslære, så må det ligge et håp i fremtiden.